

grændset mener det ærede Medlem. Men det ærede Medlem maa dog erindre, at der staar slet ikke det Ord ubegrændset i Grundloven; det er en Tilføjning af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 4de Valgfreds. Der staar, at Kongen kan opløse enten hele Rigsdagen eller een af dens Afdelinger, men § 49 siger, at ingen Regjering kan bestaa, uden at der er bevilget den Midler til at regjere med. Det er Begrændsningen, og det er derfor naturligt, at man siger: Vi behøve ikke at tænke paa alle disse Hypotheker, vi behøve ikke at komme ind paa en Drøftelse af alle disse tænkte Muligheder og Umuligheder, der ville kunne indtræde den 1ste April. Vi vide jo godt, at en Regjering maa gaa sin Vej, naar den ikke kan faae Midlerne bevilgede, og hvad Opløsningsretten angaar, saa kan man jo ganske vist, naar man vil misbruge den, opløse adskillige Gange, men efter min fulde Overbevisning er Opløsningsparagrafen sat ind i Grundloven for saadanne Tilfældes Skyld som det foreliggende, hvor man er i Tvivl om, hvorvidt Folket eller Ministeriet har Ret i sin Opfattelse, hvorvidt Folket er med Regjeringen eller med Oppositionen; men man har utvivlsomt ikke sat Opløsningsparagrafen ind for at kunne misbruge den til Forsøg paa at trætte Folket. Det kunde da ogsaa være, at saadanne Forsøg vilde tirre og ophidsse Folket, men det vilde dog neppe være heldigt, om det blev Følgen. Altsaa Opløsningsretten er tilstede, men den har sin Begrændsning gennem en saa bestemt og afgjort Paragraf som § 49. Her kommer jeg nu til at tale om dette Plaster, nemlig den provisoriske Finantslov, om hvis Lovlighed der har været talt. Ja, det vilde jo være overordentligt deligt, om Regjeringen kunde sige: Vi have en ubegrændset Opløsningsret, og naar vi ingen Penge have, tage vi dem selv! Man har jo vel talt om, at Folket har havt Skattebevillingsret siden 1848, men det har saa været Skin og Bredrag; thi i det Dieblis, at man vil bevisse det, saa hedder det fra den modsatte Side: ganske vist have I Haanden paa Pungen, men det er det Samme, vi skære Hul paa Bunden af Pengeposen og tage selv Pengene. Dersom denne Theori, der er bleven fremsat af det ærede Medlem for Afsens og ligeledes af det ærede Medlem for Kjøbenhavns 5te Valgfreds, var rigtig, saa havde vi faktisk Enevælden, og jeg tror da, det var bedst, at Folket kommer til Klarhed om, hvorvidt den Grundlov, det har, giver blot et Skin af Frihed eller giver Frihedens Virkelighed; thi er Friheden kun et Skin, saa maa vi enten ingen Grundlov have, eller vi maa have den skrevet om. Da det imidlertid vel har været den loyale Mening i 1849, at vi skulde have Frihed, saa kommer jeg til det Resultat, at i dette Tilfælde maa vi have Grundloven skrevet om. Jeg tror saaledes, at jeg for mit personlige Vedkommende har godtgjort, at det, jeg har udtalt i

denne Sag, viser, at det selvsjælgelig ikke har været min eller Nogens Tanke at ville have en Regjering, der staar i Strid med Landstinget; vi ville tværtimod have en Regjering, der kan komme saa godt som muligt ud af det med Landstinget, og heller ikke ville vi have et Ministerium, der i nogen Henseende vil krænke Kongens grundlovmæssige Stilling eller svække hans Stilling lige overfor Folket. Vi ville tværtimod bringe ham i en Stilling, hvor han kunde regjere i lykkelig Overensstemmelse med sit Folk; vi ville bringe ham i en Stilling, hvor det kunde blive ligesom gjennemgaaende klart, at Rettighederne ikke hvile paa spidsfindig Fortolkning — thi det er en fragt Støtte —, men hvile paa en sand Fortolkning af Grundloven, værnet med Folkets Kjærlighed. Jeg kan ikke tro Andet, end at Konger som Kong Georg i Grækenland eller Kongen af Italien eller Kong Leopold have en stor Betydning for deres Folk, uagtet de erkjende det parlamentariske System. Men nu Landstinget. I Foraaret udtalte den ærede Conseilspresident — og det er fremkommet et Par Gange tidligere — at Folkethinget og Landstinget vare ligeberettigede Afdelinger af Rigsdagen. Jeg skal her forbigaa den væsentlige Forskjel, som der er i moralsk Henseende paa Grund af de to Things Oprindelse: det enes fra det hele Folk, det andets væsentlig fra visse privilegerede Klasser, men skal holde mig til den statsretlige Side af Sagen, og da har jeg egentlig aldrig tidligere hørt, at disse to Afdelinger statsretlig vare ligestillede. Folkethinget behandler først Finantsloven, og det har dog vist altid været betragtet som Udtryk for, at Folket gennem dets Repræsentanter har den væsentlige Indflydelse paa Bevillingsmyndigheden. Dernæst har Folkethinget Ret til at anklage Ministeriet eller at lade det være, om det vil, og det skulde man dog mene var af en langt større og mere afgjørende Betydning, end den delvise Indflydelse, som Landstinget har paa Sammenfatningen af den Myndighed, der i den Slags Spørgsmaal skal være den dømmende. Men uagtet man ikke kan og aldrig bør erkjende den af mig fremhævede Sætning om Ligeberettigelse for rigtig, saa følger ingenlunde deraf, at vi ville nedsette Landstinget eller fjerne dets berettigede Indflydelse til Side. Selvsjælgelig erkjende vi, at Grundloven hjemler, at vi ikke kunne faae nogen Reform igennem, uden at Landstinget ligesaavel som Folkethinget billiger det paagjældende Lovforslag; men der er det, man tror, at Overhuset vil altid bestaa af saa fædrelandsfjænde Mænd, at naar det har en Folkevillie klart udtalt for Reformen og har en Regjering, der støtter denne Folkevillie, vil det ikke bære over sit Sind gjentagne Gange at hindre Folket i den Lykke at faae Reformen gennemført, og selv om det i saa Henseende skulde gaa noget langsomt, har Folket gennem sine Repræsentanters Indflydelse paa Styrelsen særegne Fordele, som